

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Crèdits	0.88 presencials (22 hores) 3.12 no presencials (78 hores) 4 totals (100 hores).
Grup	Grup 1, AN(Campus Extens)
Període d'impartició	Anual
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professors	Horari d'atenció alumnat					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Patricia Regine Ferrà Coll patricia.ferra@uib.es	13:00h	15:00h	Dimarts	26/09/2011	08/06/2012	A-101

Titulacions on s'imparteix l'assignatura

Titulació	Caràcter	Curs	Estudis
Màster Universitari d'Intervenció Socioeducativa amb Menors i Família	Postgrau		Postgrau

Contextualització

L'assignatura "Tècniques d'intervenció educatives i conductuals en menors i família" és una assignatura obligatòria del mòdul "Intervenció amb menors i família" que s'imparteix en el segon semestre de la Titulació.

Des d'aquesta assignatura es pretén contribuir a la formació dels alumnes a través de l'estudi i la pràctica d'estratègies d'intervenció concretes, potenciant alhora les actituds positives i l'autoconeixement de l'alumne com a professional.

Requisits

Recomanables

Ganes de treballar amb un mateix i des d'un mateix ja que, en la tasca socioeducativa, la persona del professional és l'eina d'intervenció per excel·lència.

Competències

L'assignatura contribuirà a l'assoliment de les següents competències:

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Específiques

1. -Ser capaç d'analitzar i identificar riscos, necessitats i demandes dels destinataris, tant individuals com familiars en els diferents contextos d'aplicació, des de la perspectiva del treball en xarxa..
2. -Ser capaç d'establir metes i objectius de l'actuació sobre menors i famílies en diferents contextos, proposant-los i negociant-los en funció de les necessitats i demandes dels destinataris i afectats. També elaborar el pla i les tècniques d'intervenció i avaluar els seus resultats..
3. -Seleccionar i administrar tècniques i instruments propis i específics de la intervenció sobre menors i famílies i ser capaç d'avaluar la pròpia intervenció..
4. -Ser capaç de promoure canvis efectius, a través de mètodes propis i específics de la intervenció socioeducativa, en els individus i famílies, en els diferents contextos: educatiu, serveis socials, organitzacions i àmbit comunitari..

Genèriques

1. -Assolir els coneixements que defineixen i articulen els menors i famílies com espai interdisciplinari de diverses àrees científiques (pedagogia, psicologia, sociologia, dret i altres), incloent les seves teories, mètodes i àrees d'intervenció..
2. -Demostrar que se saben aplicar aquests coneixements a l'àmbit dels menors i famílies d'una forma professional mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments, i també identificant, articulant i resolvent problemes educatius, psicopedagògics i socials..

Continguts

Els continguts de l'assignatura es plantejaran i treballaran des d'una perspectiva molt pràctica, atès que molts alumnes ja els han après al llarg dels estudis de grau, llicenciatura o diplomatura. Així i tot, es facilitarà bibliografia i material específics per unificar, consolidar i aprofundir en els coneixements treballats.

Continguts temàtics

BLOC I. Comunicació interpersonal: l'escolta activa i l'assertivitat

- * Què és escoltar activament?
- * Conseqüències de l'escolta activa i d'altres tipus d'escolta
- * Què és l'assertivitat?
- * Tipus de respostes assertives
- * Confrontar: estils, condicions i conseqüències

BLOC II. Educació emocional

- * Concepte d'emoció i classificació de les emocions
- * Fonament biològic de les emocions
- * Pensaments deformats i emocions
- * Afrontar les emocions negatives dels altres
- * Tècniques d'autocontrol: relaxació, pensaments d'afrontament positiu...

BLOC III. Tècniques per millorar l'autoconsciència i potenciar el creixement personal

- * Projectió
- * Enfocament
- * Conceptes bàsics de l'anàlisi transaccional aplicats a la intervenció socioeducativa
- * El triangle del poder versus el triangle del descobriment
- * Flexibilitat cognitiva i emocional: el sentit de l'humor, el pensament creatiu, la capacitat de perdonar i la serenitat

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

BLOC IV. Tècniques de modificació de conducta i tècniques basades en la interrelació.

- * Reforçament
- * Càstig versus conseqüències naturals
- * Altres tècniques de modificació de conducta: sistema d'economia de fitxes, moldejament, principi de Premack, modificacions ambientals...
- * Tècniques basades en la interrelació: principi de col.laboració, estimulació empàtica, reducció de l'amenaça...

Metodologia docent

El treball pràctic de l'assignatura es durà a terme en les mateixes sessions presencials així com a través de treballs individuals.

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció
Classes teòriques	Mètode expositiu	Grup gran (G)	La professora exposarà alguns dels continguts del programa, en funció dels coneixements previs de l'alumnat.
Seminaris i tallers	Resolució d'exercicis	Grup mitjà (M)	Es plantejaran situacions educatives concretes, hipotètiques i/o reals, per a que els alumnes, en petits grups o individualment, proposin les tècniques d'intervenció que considerin més adients. Algunes d'aquestes situacions s'extreuran de fragments de pel.lícules.
Classes pràctiques	Dinàmiques de grup i jocs de rol	Grup gran (G)	A través de dinàmiques de grup i de jocs de rol es treballaran vivencialment o es practicaràn les tècniques socioeducatives estudiades.
Avaluació	Examen	Grup gran (G)	Per avaluar l'assoliment dels continguts de l'assignatura es durà a terme un examen de desenvolupament.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció
Estudi i treball autònom individual	Diari d'observació	En aquest diari, l'alumna o alumne ha de recollir situacions quotidianes on observa o practica alguna de les tècniques estudiades. A l'inici del curs s'especificaran les característiques d'aquest diari, i durant el curs se'n farà un seguiment a través de tutories individuals, grupals i/o a través de campus extens. Per a tots els alumnes seran obligatòries, al menys, dues tutories, una d'elles per tancar l'assignatura. L'alumne haurà de realitzar un breu informe final sobre aquest procés.

Estimació del volum de treball

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

Modalitat	Nom	Hores	ECTS	%
Activitats de treball presencial		22	0.88	22
Classes teòriques	Mètode expositiu	7	0.28	7
Seminaris i tallers	Resolució d'exercicis	5	0.2	5
Classes pràctiques	Dinàmiques de grup i jocs de rol	8	0.32	8
Avaluació	Examen	2	0.08	2
Activitats de treball no presencial		78	3.12	78
Estudi i treball autònom individual	Diari d'observació	78	3.12	78
Total		100	4	100

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Dinàmiques de grup i jocs de rol

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Altres procediments (Recuperable)
Descripció	A través de dinàmiques de grup i de jocs de rol es treballaran vivencialment o es practican les tècniques socioeducatives estudiades.
Criteris d'avaluació	Es valorarà l'assistència i participació en el treball pràctic desenvolupat a classe. Aquest s'anirà alternant amb la discussió i exposició dels continguts teòrics.

Percentatge de la qualificació final: 10% per l'itinerari A

Examen

Modalitat	Avaluació
Tècnica	Proves de resposta llarga, de desenvolupament (Recuperable)
Descripció	Per avaluar l'assoliment dels continguts de l'assignatura es durà a terme un examen de desenvolupament.
Criteris d'avaluació	Es valorarà el coneixement i la comprensió de les tècniques estudiades, així com la seva idoneïtat en situacions educatives concretes.

Percentatge de la qualificació final: 50% per l'itinerari A

Diari d'observació

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Informes o memòries de pràctiques (Recuperable)
Descripció	En aquest diari, l'alumna o alumne ha de recollir situacions quotidianes on observa o practica alguna de les tècniques estudiades. A l'inici del curs s'especificaran les característiques d'aquest diari, i durant el curs se'n farà un seguiment a través de tutories individuals, grupals i/o a través de campus extens. Per a tots els

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Grup	Grup 1, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

alumnes seran obligatòries, al menys, dues tutories, una d'elles per tancar l'assignatura. L'alumne haurà de realitzar un breu informe final sobre aquest procés.

Criteris d'avaluació Es valorarà la implicació de l'alumne en l'elaboració del diari, des del coneixement teòric previ de les tècniques.

Percentatge de la qualificació final: 40% per l'itinerari A

Recursos, bibliografia i documentació complementària

La bibliografia obligatòria (articles, documents...) així com les pel·lícules des de les que es treballarà es comentaran i/o facilitaran durant el curs.

Bibliografia bàsica

- * Canto, J.M. i Montilla, V. (2008). *Dinámica de grupos y autoconciencia emocional. Perspectivas teóricas y ejercicios prácticos*. Málaga: Aljibe.
- * Cornelius, H. i Faire, Sh. (1998). *Tú ganas, yo gano. Cómo resolver conflictos creativamente...y disfrutar con las soluciones*. Madrid: Gaia.
- * Davis, M., McKay, M. i Eshelman, E.R. (1982, 2009). *Técnicas de Autocontrol Emocional*. Madrid: Martínez Roca.
- * Hadinger, B. (2007). Encoratjar a viure. Reforçar l'autoestima i la personalitat de nens i adolescents. Fundació Universitària Martí l'Humà.
- * Miller, W.R. i Rollnick, S. (1999). *La entrevista motivacional. Preparar para el cambio de conductas adictivas*. Barcelona: Paidós.
- * Nhat Hanh, Th. (2002). La ira. Barcelona: Oniro.
- * Porro, B. (1999). *La resolución de conflictos en el aula*. Barcelona: Paidós.
- * Rosenberg, M.B. (2000). *Comunicación no-violenta*. Barcelona: Urano.
- * Tolle, E. (2001). *El poder del ahora*. Madrid: Gaia.

Bibliografia complementària

- * Álvarez, A.; Álvarez-Monteserín, M.A.; Cañas, A.; Jiménez, S. i Petit, M.J. (1990). *Desarrollo de las habilidades sociales en niños de 3-6 años. (Guía práctica para padres y profesores)*. Madrid: Visor.
- * Arnall, J. (2007, 2011). *Educación sin estrés*. Barcelona: Medici.
- * Asociación Proyecto Hombre (2000). *ENTRE TODOS. Programa de Prevención Escolar y Familiar de la Asociación Proyecto Hombre. Manual de la Familia*. Ministerio del Interior/Delegación del Gobierno para la Plan Nacional sobre Drogas.(Idem Manual de Profesor) (Idem Manual del Alumno).
- * Beck, A.T., Wright, F.D., Newman, C.F. & Liese, B.S. (1993, 1999). *Terapia cognitiva de las drogodependencias*. Barcelona: Paidós.
- * Bernstein, D.A. i Borkovec, Th. D. (1999). Entrenamiento en relajación progresiva. Bilbao: Desclée De Brouwer.
- * Bisquerra, R. (2000). Educación emocional y bienestar. CISSPRAXIS.
- * Bleckman, E.A. (1990). Cómo resolver problemas de comportamiento en la escuela y en casa. Barcelona: CEAC.
- * Bradshaw, J. (1994, 2000). Volver a casa. Recuperación y reivindicación del niño interno. Madrid: Los libros del comienzo.
- * Branden, N. (1995). Los seis pilares de la autoestima. Barcelona: Paidós.
- * Branden, N. (1997). Cómo llegar a ser autoresponsable. Hacia una vida autónoma e independiente. Paidós.
- * Branden, N. (1998). El arte de vivir conscientemente. Barcelona: Paidós.
- * Branden, N. (1999). La autoestima de la mujer. Barcelona: Paidós.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Grup	Grup I, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

- * Carpena, A. y Aguilera, I. (1998). Una experiència en habilitats socials. Quadern de treball per una immensa minoria. Barcelona: Federació de Moviments de renovació pedagògica de Catalunya.
- * Casarjian, R. (1992, 1994). *Perdonar*. Argentina: Urano.
- * Cautela, J.R. y Groden, J. Técnicas de relajación. Manual práctico para adultos, niños y educación especial. Barcelona: Martínez Roca.
- * Clark, A., Clemes, H. i Bean, R. (2000). Cómo desarrollar la autoestima en los adolescentes. Debate.
- * Clemes, H. y Bean, R. (5a. ed., 1995). Cómo desarrollar la autoestima en los niños. Madrid: Debate.
- * Clemes, H. i Bean, R. (1993). Cómo enseñar a los hijos a ser responsables. Debate: Madrid.
- * Costa, M. i López, E. (1998). Educación para la salud. Una estrategia para cambiar los estilos de vida. Pirámide.
- * Costa, M. i López, E. (1991). Manual para el educador social 1. Habilidades de comunicación en la relación de ayuda. Ministerio de Asuntos Sociales. Centro de Publicaciones.
- * Costa, M. i López, E. (1991). Manual para el educador social 2. Afrontando situaciones. Ministerio de Asuntos Sociales. Centro de Publicaciones.
- * Cunningham, C. i Davis, H. (1998). Trabajar con los padres. Marcos de colaboración. Madrid: Siglo XXI.
- * Elias, M.J.; Tobias, S.E. i Friedlander, B.S. (2000). Educar con inteligencia emocional. Barcelona: Plaza i Janès.
- * Esteve, J. (1997). La mejora del clima de la clase y el aprendizaje por cooperación. Materiales para la formación del profesorado. Valencia: Nau llibres.
- * Faber, A. i Mazlish, E. (2001). Cómo hablar para que sus hijos le escuchen y cómo escuchar para que sus hijos le hablen. Barcelona: MEDICI.
- * Faber, A. i Mazlish, E. (2006). Cómo hablar para que los adolescentes le escuchen y cómo escuchar para que los adolescentes le hablen. Barcelona: MEDICI.
- * Fabra, M.Ll. (1994). Técnicas de Grupo para la Cooperación. Barcelona: Ceac.
- * Feldman, J.R. (2001). Autoestima. Cómo desarrollarla?. Narcea.
- * Fernández-Abascal, E.G.; Palmero, F.; Chóliz, M. i Martínez Sánchez, F. (1997) Cuaderno de prácticas de motivación y emoción. Pirámide.
- * Fleming, D. (1992). Cómo dejar de pelearse con su hijo adolescente. Barcelona: Paidós.
- * Francia, A. y Fernández, J. D. (1995). Animar con humor. Aprender riendo, gozar educando. Plan de Formación de Animadores. Bloque 4.; Madrid: CCS.
- * Francia, A. i Mata, J. (1992, 2008). Dinámica y técnicas de grupos. Madrid: CCS.
- * Garaigordobil, M. (2005, 2010). Juegos cooperativos y creativos para grupos de niños de 6 a 8 años. Madrid: Pirámide.
- * Garaigordobil, M. (2000, 2008). Intervención psicológica con adolescentes. Un programa para el desarrollo de la personalidad y la educación en derechos humanos. Madrid: Pirámide.
- * García Larrauri, B. (2010). *Claves para aprender en un ambiente positivo y divertido*. Madrid: Pirámide.
- * Garrido, V.; López Latorre, M.J. i Alba, J.L. (2005). Manual de intervención educativa en la inadaptación social 2. Los programas de pensamiento prosocial. Valencia: Librería Tirant lo Blanch.
- * Guitart, R. *101 Juegos no competitivos*. Aula.
- * Goleman, D. (1996). Inteligencia Emocional. Barcelona: Kairós.
- * Goleman, D. (2007). Inteligencia Social. Barcelona: Kairós.
- * Goldstein, A.P.; Sprafkin, R.P.; Gershaw, N.J. & Klein, P. (1989): Habilidades sociales y autocontrol en la adolescencia. Un programa de enseñanza. Barcelona: Martínez Roca.
- * Gootman, M. (1997, 1999). Guía para educar con disciplina y cariño. Barcelona: Medici.
- * Gordon, Th. (1997, 2000). P.E.T. Padres eficaz y técnicamente preparados. Mexico: Diana.
- * Greenspan, S. i Thorndike Greenspan, N. (1997). Las primeras emociones. Las seis etapas principales del desarrollo emocional durante los primeros años de vida. Paidós: Barcelona.
- * Güell, M. i Muñoz, J. (2000). Desconócete e ti mismo. Programa de alfabetización emocional. Barcelona: Paidós.
- * Kemmler, R. (1993, 1995). Relajación para niños y adolescentes. (El entrenamiento autógeno). Madrid: TEA.
- * Kuhn, C. i altres. Cómo hablar con tus hijos de las drogas y el alcohol. Barcelona: Paidós.
- * Lantieri, L. i Goleman, D. (2009). Inteligencia emocional infantil. Ejercicios para cultivar la fortaleza interior de niños y jóvenes. Madrid: Santillana.

Any acadèmic	2011-12
Assignatura	10898 - Tècniques d'Intervenció Educatives i Conductuals a Menors i Família
Grup	Grup I, AN
Guia docent	A
Idioma	Català

- * Méndez, F.X. i Macià Anton, D. (coord.) (1990, 1996). Modificación de conducta con niños y adolescentes. Libro de casos. Madrid: Pirámide.
- * Michelson, L. i altres (1987). Las habilidades sociales en la infancia. Evaluación y tratamiento. Barcelona: Martínez Roca.
- * Ministerio de Educación y Ciencia. Comunidad de Madrid (1995). Programa de Prevención de Drogodependencias. (PPD). Materiales de Formación en Prevención de Drogodependencias. Módulo Familias.
- * Ministerio de Educación y Ciencia. Comunidad de Madrid (1995). Programa de Prevención de Drogodependencias. (PPD). Materiales de Formación en Prevención de Drogodependencias. Módulo Contenidos Generales.
- * Ministerio de Educación y Ciencia. Comunidad de Madrid (1995). Programa de Prevención de Drogodependencias. (PPD). Materiales de Formación en Prevención de Drogodependencias. Módulo Profesorado.
- * Monjas, I. (2000). La timidez en la infancia y en la adolescencia. Madrid: Pirámide.
- * Monjas, M.I. (1993): Programa de enseñanza de habilidades de interacción social (PEHIS) para niños y niñas en edad escolar Valladolid: Casares Impresores.
- * Moraleda, M. (1995) Comportamientos Sociales Hábiles en la Infancia y Adolescencia Valencia: Promolibro.
- * Moreno, F. X.. (2006). Los problemas de comportamiento en el contexto escolar. Ediciones universitarias. UAB
- * Morganett, R.S. (1995). Técnicas de intervención psicológica para adolescentes. Barcelona: Martínez Roca.
- * Nhat Hanh. Hacia la paz interior. Ed. Casa de libro.
- * Segura, M. (2007). *Jóvenes y adultos con problemas de conducta. Desarrollo de competencias sociales.* Madrid: Narcea.
- * Payne, R.A. (1999). Técnicas de relajación. Guia práctica. Barcelona: Paidotribo.
- * Pérez, M. i altres (coord.) (2003). Guía de tratamientos psicológicos eficaces III. Infancia y adolescencia. Madrid: Pirámide.
- * Pérez, M. i altres (coord.) (2003). Guía de tratamientos psicológicos eficaces I. Adultos. Madrid: Pirámide.
- * Pérez, M.L. i altres (2001). Afectos, emociones y relaciones en la escuela. Análisis de cinco situaciones cotidianas en educación infantil, primaria y secundaria. Barcelona: Graó.
- * Plaza del Río, F.S. (1996). La disciplina escolar o el arte de la convivencia. Málaga: Aljibe.
- * Polaino, A. (2004). Familia y autoestima. Madrid: Ariel.
- * Samalín, N. (1998). Los conflictos cotidianos con los niños. Barcelona: Medici.
- * Sanmartín, J. (coord.) (2004). El laberinto de la violencia. Causas, tipos y efectos. Barcelona: Ariel.
- * Sastre, G. i Moreno, M. (2002). Resolución de conflictos y aprendizaje emocional. Una perspectiva de género. Gedisa.
- * Segura, M; Arcas, M; Mesa, J. Programa de competència social. Decideix. Volum I i II. Generalitat de Catalunya. Departament d'ensenyament.
- * Segura, M; Expósito, J; Arcas, M. Programa de competència social. Habilitats cognitives. Valors morals. Habilitats Socials. Generalitat de Catalunya. Departament d'ensenyament.
- * Serrano Pintado, I. (1996). Agresividad infantil. Madrid: Pirámide

Altres recursos

